

Žerjavica ali živo oglje postane še le tedaj, kadar so se derva izplamenele, in napravljajo ostalo gorkoto najbolj popolno in najdelj terpečo, ako se sapa bolj pozaprè. Bolj ko se je popred plamen zadušil, toliko več ostane živega oglja. Žerjavica derži vročino bolj skupaj, kakor plameneci ogenj in je toraj priličnejši ondi, kjer se vročina na tesno zakupiti mora. Po tem takem dobimo največjo gorkoto od derv, ako popolnoma gorijo s plamenom, od oglja pa, ako žerjavico prav porabimo, namreč tako-le: ako dobre, popolnoma suhe derva v ne predebilih, čisto kratkih, od ognja popolnoma obdanih polenih ne prepočasno in tudi prenašlo ne gorijo in če se podlaga, naj se to zgodi tedaj, kadar plamen že vpada in nehuje, in poslednjič se mora žerjavica dobro zapreti.

Kdor umno kuri in ogenj sposobno hranjuje, si mnogo derv in marsikter krajcar prihrani!

Janko P. Vijanski.

Novi svilódi ali židni červiči.

V „Moniteur-u“ francozkem vladnem časniku, se je bralo te dni pismo, v katerem gosp. Guerin Meneville priporoča cesarju Napoleonu, naj bi se na Francozkem poskusili novi kinežki svilni červiči. Ta gosena — pravi Guerin — živi pod milim nebom na japonskem ruju ali firnežkem germovji (Aylanthus) in po dva pridelka dá na leto; svila (žida) je močna in Kitajci si že sto let predejo svoje oblačila iz nje. Nekatere skušnje na Francozkem in v Algerii, ki so se dobro sponesle, pričajo, da ti novi svilodi, ako se udomačijo, utegnejo francozki deželi sili veliko dobička donesti. Zato prosi Guerin, naj bi cesar ukazal, da se na deržavnih grajšinah ti novi svilodi na debelo poskusijo.

Tudi nas mika zvediti, kako se bojo skušnje obnesle. Kar bomo slišali, bomo svojim bravcom berž povedali.

Koza kmetijstvu koristna žival.

(Dalje).

Koza po natori svoji stoji v sredi med ovco in serno. Če je ravno pod milim nebom rada in posebno v gojzdu, se vendar hleva in hiše kmali in prav lahko privadi in se povsod s pridom rediti dá. Res je, da se po kozji naturi kozarija v goratih krajih najbolj spleča, kjer se kozé lahko na pašo gonijo; toda tudi po ravninah se dajo z velikim pridom rediti, če se jim, namesti da bi se na pašo spušale, doma v hlevu kerma poklada. Kerma hlevske koze poleti je mladikovje iz žive meje, gojzdana trava, plevél, detelja, frišen in sirov frodelj, perje vinske terté, slama, stolčena repa in krompir, črna moka, otrobi, preše in marsikaj družega, kar se iz vertov dobiva ali v kuhinjah za pomije ostaja. Veliko koz se poleti samo s perjem iz živih mej in pa z vejami in germovjem iz gojzda prerediti. Pozimi se kozam poklada večidel merva, cela ali pa rezana, žito, korenstvo ali pa frodelj, pri kateri klaji se kozé dobro počutijo. Na paši koza vse žrè, kar ji le pred gobec pride; pri vsem tem se pa vendar najraje suhih in terdih zeliš derži; kozi je tudi trobelika ali smerdljivec ali mišje zelce (Schierling) in pa mleček ali volčje ali pasje mleko (Wolfsmilch) prav ljuba jed, ki je drugi živini strupena, kozi pa nič ne škoduje. Nasproti pa so ji škodljive mnoge druge zeliša, ki drugi živini niso, kakor želod, perje kapčavega lesa, vélikega maklena, viš ali trava, ki raste po močvirji (Rindgrün), šar, muhec (Segge), dresen (Flohkraut).

Koza je vroče kervi, zato v eni minuti 24krat zasope in žila ji po 48 tripne; pri dobri strežbi doseže starost do 20 let in še čez. Kakor prežvekajoča žival nima v zgornji čeljusti nič prednjih zob, v spodnji pa 8, ktere spremení kakor ovca; jeklov nima, kočnikov pa na vsaki strani zgorej in spodej po 6, in po tem takem skupaj 24. Toda vse kozé

nimajo enakega števila zob; kozé jih imajo po navadi manj kakor kozli. Po zobéh in kolenih na rogéh se, kakor pri ovcah in kravah, pozveda kozja starost. Nekatere koze so mulaste (brez rogov), druge imajo po 3, 4 ali tudi po 5 rogov. Kakor skušeni kozarji terdijo imajo mulaste in bele kozé prijetniše in boljše mleko kakor rogate in dimaste.

Koze in kozli jamejo že perskati, ko so po pol leta stari; kdor si hoče pa močnih koz zaređiti, ne smé kozlov spušati, dokler niso 18 mescov do 2 let stari; koza pa mora saj leto ali 15 mescov stara biti, preden se h kozlu pusti. Kakor pri drugi živini, se mora tudi pri reji kozji na to paziti, da sta kozel in koza, ki se parita, zdrava, čila in velika, da sta lepo zrašena in dobrega plemena. Koza mora stegnjenega života biti, dolgo in polno vime, dolga sesca, gladko dlako, rahlo kožo in čiste pa bistre oči imeti. Za plemo so najboljše take koze, ktere je mati posamne ali k večjemu po dvoje vergla, ki niso kočljive, to je take, ki si v kermi ne zberajo, ampak vse vprek jedó, in se po dvakrat v letu obravijo. Kozel pa mora imeti dolgo glavo, dolge ušesa in velike rogé, bistre oči, širok križ in široke ledja, debele stegna, drobne kosti, tanko, dolgo in gosto dlako; sicer naj je živ in prav serčan. En sam kozel more brez škode ubrejiti na dan po 30 koz, leto in dan tedaj okoli 400, in je dober za plemo po 8 do 10 let. Toda bolje je, da se obderži le eno jesen za plemo; potem naj se dá rezati, da se zređi in za dom zakolje ali pa prodá. Koza se pa pusti za plemo po 7 let in še delj, potlej se pa spitana zakolje ali pa živa prodá.

Koze perskajo najbolj mesca kozaperska (oktobra; odtod ima mesec oktober pri naših Slovencih že od nekđaj ime kozopersk), pa tudi en mesec pred — mesca kimovca, in en mesec pozneje — mesca listopada. Koza perska po 36 ur; takrat ji daj kozla in pusti ju pri dobri piči in vodi kakih 12 do 24 ur v hlevu skupaj. Kjer imajo pa veliko koz, je pa najboljše, če se kozel v čedo spusti; ondi si bo gotovo najbolj pohotnih koz izvohal. Kadar se pa vidi, da so vse koze v čedi breje, in se nobena več ne poja, se mora kozel od čede odpraviti. Da se koza dalje molsti more, je prav, da se včasí ne dá ubrejiti, ampak se jalovka priderži. (Dal. sl.)

Kdo je za vojaka pripraven, kdo ne?

V novi postavi, razglašeni leta 1850 za nabero vojaških novincov (rekrutov), je govorjenje od takih bolezní in životnih napák, ktere za zmiraj človeka storé za vojaštvo (soldaštvo) nepripravnega in med kterimi so nekatere take, da jih vsakdo, čeravno ni zdravnik, lahko spozná.

Ker bi marsikdo rad za gotovo zvedil te bolezni in napake, ktere človeka oprostijo vojaščine, naj jih povemo v našem listu.

Na glavi: Kdor ima sila veliko in spačeno bučo, — kdor je popolnoma ali večidel plešec, — kdor ima neozdravljive grinte na glavi, — neozdravljiv koltún, — nezarašene mečave (mehko teme), — velike in boleče zarastke na tacihih mestih glave, kamor soldašk klobuk pritiska, — neozdravljivega raka čepininih kostí, — komur enega ušesa popolnoma manjka, — kdor ima neozdravljive bule na ušesih, ktere človeka oglušijo, — komur je uho znotraj zarašeno, — komur iz ušesa kaj takega teče, kar se ozdraviti ne dá, — kdor je gluh, — komur se obraz tako trese, da še prav govoriti ne more, — čigar obraz je tak, da ga je gerdo viditi, — kdor ima neozdravljive pijavke slinjavk.

Na očesu: Kdor ima neozdravljivo bolezen trepavnic, — komur se zmiraj solzé izcejajo, — neozdravljiva kermelživost, — kdor je škilast; na levem očesu mora zlo škiliti, sicer je dober za vojaka; škilec na desnem očesu pa nobeden ni za soldata, — kdor ima krive očesa, mikalico oči, kake očesne mreže ali pege na očéh, ki saj en del sredno mero razširjene punčice zakrivajo, — dalje oprostijo vojaščine: mnogoverstne bolezni punčice, — sle-

pota vsake verste, — sušica enega ali obéh očes, — višja stopnja kratkovidnosti ali pa tudi daljnovidnosti.

Bolezni nosa: Kdor nima nič nosa ali komur ga saj večidel manjka, — kdor ima tako spačen nos, da ga je gerdo viditi in tako noslja, da težko sope, — komur iz nosa smerdi in teče, ker ima raka ali mu kaj v nosu gnjuje, ker se ozdraviti ne dá.

Okoli ust in v ustah: Kdor ima tako zajčjo ustnico, da mu obraz pači, ali sicer kakošno neozdravljivo bolezen na eni ali obéh ustnicah, — kdor ima preklano ali luknjičasto nebo ali ga celó nima, — komur večji del prednjih zob in škranjekov manjka in ima tudi druge zobé slabe, (kdor ima pa saj v enem, zgornjem ali spodnjem čeljusti vse 4 prednje zobe ali saj v zgornjih čeljustih 2 prednja zoba skupaj in ravno nad njima tudi v spodnjih čeljustih 2, je za vojaka pripraven), — komur čeljustno meso gnjuje, — komur je jezik mertuden, prirašen itd., — kdor ima tako hripav in nosljiv glas, da ga ni moč zastopiti, — kdor zlo keklja ali je mutast.

Na vratu: Kdor ima tako debel vrat ali tako gušo (brahor, krôf), da se lahko previdi, da bi ni mogel lahko sopsti, kadar bi si soldaško suknjo lahko do vrata zapel, — komur so stare rane tako zarašene, da vrat težko giblje, — kdor ima vrat po strani.

Na persih: Kdor ima persi tako popačene, da je gerdo viditi ali da zato težko sope, — kdor ima ključnico zlomljeno, da ne more roke prosto rabiti, — kdor ima neozdravljive pljučne in serčne bolezni.

Na trebuhu: Kdor ima tako napeto bolno vranico ali tako napete bolne jetra, da mu izpod reber čez 2 persta vèn stojé in je zavoljo tega bolehen, — kdor ima kakoršno koli kilo, — komur ritnik vèn stojí ali ima velike neozdravljive otekline okoli ritnika, — kdor blata ne more deržati.

(Konec sledi.)

Odperto pisemce „Novicam“.

Ker sem nedavno prvi pisal o šolskem časniku, vzemite še te moje verstice v svoje predale.

Kar sem takrat svetoval o samosvojem šolskem listu, sem pisal po mislih nekega učitelja kmečkih šol, ki živo čuti potrebe svojega stanú, in po svojem mnenji. Al povestnica učitelja in vaše lastne besede, drage „Novice“, in pa pametno razmatranje „Glasnikovega“ dopisnika me je prepričalo, da bi težko, težko stalo „šolski list“ na noge posaditi in ga zderžavati.

Ker je mnogo iskrenih in marljivih učiteljev med ljudstvom, bi jim bil — izbrani množici — gotovo dež po suši; al treba je najemavcev na stotine in tisočino. Sicer nada samostalnega šolskega časnika še ni splavala v morje „piorum desideriorum“ — praznih upov — al gospodje učitelji bi morali očitno na znanje dajati, ali bi hteli svoj vinar žertovati lastnemu in vesoljnemu dušnemu pridu.

Ako pa nalaš-lista ni varno osnovati, nam je dvojna pot odperta: ali da „Glasnik“, Vaš brat, učiteljsko reč pod svoje perute vzeme, ali pa ve, mile „Novice“. O tej volitvi naj povem, kar vem in znam.

„Glasnik“ je svoje namere za prihodnje leto že razodel: on hoče svoj glas trikrat na mesec v slovenske kraje pošiljati. In gotovo je ta obljuba Slovencom jako draga; saj preveč berila nimamo. Ako mu pa še šolske reči na vrat obesimo, mu jarni glas zadavimo, tega pa nikar!

Kaj je tedaj storiti? — bote djale „Novice“.

Vam jih sporočimo in bomo povedali, kako in kaj. Slovenci dobro vejo, kako se, kar ste beli dan zagledale, poganjate ravno za ljudske šole; Ve ste bile perve, ki ste očitni glas povzdignile za slovenske šole. Velika zguba bi bila našemu narodu, ako bi se Vaš pôsel, varovanje naših narodnih in materialnih zadev, prikrojil; Vaše delavnosti je dandanas bolj ko kje kadaj treba; dà! še več bi imele

zdaj pisati, kakor doslej in še večkrat na teden izhajati, kakor enkrat: naša kri teče spet nagleje in laglje in ljud hoče večkrat kaj brati, ko pred. Učiteljske reči res da so zadeve le enega stana, ne celega naroda in da tedaj Vam več o njih pisati ni mogoče.

Al vendar le Vam važno delo, ktero menimo, sporočujemo.

Zaslug Vaših za našo literaturo nočemo na drobno naštevati, dokler bo še kaka dušica slovenskega naroda za svojo čast klila, zvezda Vaše slave ne bode obledela. Toraj bodite tudi zdaj nam luč na temnem križnem potu!

Priverzite Vašemu listu doklado. Tej dokladi naj lesketa na čelu ime „Zora“. Izhaja naj vsaki prvi in srednji dan vsacega mesca. V njo se naj piše o učnih, šolskih in slovstvenih rečeh. Naročevalo bi se naj „Zora“ posebe.

Toliko v kratkem; zdaj pa zakaj tako?

Ta list bodi doklada, kakoršnih doklad najdeš pri českih časnikih na petorico ali šestorico. — „Zora“ ji bodi ime, naj naznanja blagi dan svitle prihodnosti dušnega življenja. — Ako bo dvakrat na mesec izhajala, se bo med tem jedernih in verlih spisov dovelj nabralo: učenim rečem je treba časa. — Piše se naj o slovstvenih stvaréh slovenskih in posebno tudi jugoslovanskih sploh; — učnih, ker imamo učenih Slovencev dosti, ki bodo svoje spisne zaklade onda kje razpostavljati imeli; — šolskih v prid učiteljem in našim učilnicam. Obširnejše zdaj ne utegnem pisati: samo toliko, da se reč za prevdar razpošlje.

Zdaj pa še prosim: prvič gospoda vrednika, naj to delo na svoje močne pleča vzeme; drugič vse slovenske in sploh jugoslovanske pisatelje, da novemu listu svoje zlate peresa posodijo; tretjič vse dosadajšne naročnike „Novic“ in sicer visokočastito duhovstvo in vse druge omikane Slovence in Jugoslovane, da se saj o „Zori“ oglasijo in si jo obilno naročijo.

Najbolj pa prosimo milega Boga, da ogoreči duše Slovencev, da se verlo vsakega dela lotijo, ki je h časti in pridu svojega si naroda; zakaj čas je, da se ne samo svetuje in beseduje, temuč tudi dela.

Vas, mile „Novice“, pa še prosimo, da se o „Zori“ pred novim letom kaj odloči:*) z novim letom naj druga bolja dôba napoči.

Tako veseli in marljivi, dragi rojaki; zdrave, ljube „Novice!“

Na Dunaji.

Janković.

Poskušnja

novih domestivnih čerk za slovenski alfabet.

Druzega mnogo spremenjenega natisa.

(Nove čerke in zglede glej v dokladnem listu).

Opomki.

(Konec).

d) Kar pa zadeva osnovo in obravnavo tega alfabeta, smo v prvem natisu v naziru imeli, se ilirskemu alfabetu bližati; toraj smo bili čerke **c** in **s** za ta glas namenili, ktereга sedaj v ilirskem alfabetu imajo. V pričujočem drugem natisu pa smo tiste alfabete v podlago vzeli, kateri latinsko čerko **c** stanovitno za terdi **s** rabijo, postavimo, Rusi, Serbi in deloma Francozi. Po ti odloki vse nasprotje z latinskim alfabetom zgine, s samo to snemo, da se čerka **c** za terdi **s** rabi; vendar se dá tudi nji tak zasukljej ali zavitek dati, da na čerko **s** opomni in vse motenje odžene (glej tabelo). Po odločenju te čerke za terdi **s** se pa potem tudi latinski čerki **s** zamore nje perveni pomen nazaj dati, in ona stanovitna za mehki **s** rabiti, kar je tudi po-

*) Je že, in menda prav dobro določeno, kakor kaže današnji oklic novega šolskega časnika v dopisu iz Ljubljane. Vred.

ne more izvoliti njegov oče ali jerob, namest tistega, ki ima kuratorja, ne njegov kurator, namest žene ne mož.

2. Vojaki ali soldatje, dokler so pri vojaščini. Sèm pa ne grejo tisti soldatje, ki imajo pension, in pa tisti, ki so sami vojaščini slovó dali in so še vojaško ime obdržali. K poslednjim se štejejo vsi oficirji, ki so s tem pristavkom vojaščino zapustili, da jim se ima soldaško ime pustiti.
 3. Srenjski vradniki in služabniki. Srenjske vradnike in služabnike postava zato prepové voliti, ker bi jih sicer upanje, da bojo za odbornike izvoljeni, znalo zapeljati, da bi se temu ali unemu prilizovali, drugim bi pa krivico delali.
 4. Tisti, kateri iz ubožne kase pomoč dobivajo ali v kaki siromašnici živé. Siromašnice imenujejo po mestih hiše, v katerih siromaki prebivajo. Na dalje se ne morejo voliti pôsli, postavim hlapci, pastirji itd. in vsi tisti, kateri od zaslužka na dan ali na teden živé. To so tisti, ki za dneve ali tednine delajo.
 5. Tisti, ki niso avstrijski državljani, to je, ljudje, ki slišijo pod kakošnega družega cesarja, kralja itd.
- b) Kteri srenjci se ne smejo za srenjske odbornike izvoliti.

Za srenjske odbornike se ne smejo izvoliti:

1. Tisti, ki so srenji kaj dolžni, in ji o pravem času ne plačajo.
2. Tisti, katerim je bilo srenjsko premoženje ali kaka srenjska naprava v gospodarstvo izročena, pa še od tega rajtenge niso dali.
3. Tisti, katerim je kant napovedan. Ti se ne smejo voliti, dokler se ne skaže, ali so po svoji nerodnosti ali po nesreči na kant prišli. Če so sami krivi, da so na kant prišli, se ne smejo nikoli več voliti, če je pa gosposka spoznala, da jih je nesreča na kant spravila, se smejo spet voliti.
4. Tisti, ki jih je gosposka zavoljo kakega nepoštenega djanja obsodila, da se imajo štrafati. (Dal. sl.)

Zdravilska skušnja.

Da lasje na glavi na novo zrastejo.

Včasih tudi dobra skušnja kaj velja. Taki, ki nočejo radi plešci ostati, naj me pazno poslušajo: Če si lasé na glavi zgubil, vzemi rudečo čebulo; speči jo v žerjavici, kakor repo; daj, naj se pečena nekoliko ohladi, in maži si z njo golo glavo vsaki dan dvakrat. Vidil boš, da ti lasje v treh ali štirih tednih spet rasti začnejo. — To mi je povedal stari kmet, Zagorec, kteremu so po čebuli lasje vnovič zrastli. Matevže.

Opazka vredništva. Plešastim se priporoča marsikaj; vsak vé kaj boljšega. Če hočejo lasje rasti, rastejo sami po sebi; če nočejo, jih ne bomo potegnili iz kože. Po boleznih rastejo radi sami; kar pa leta vzamejo, ne bo povernila ne čebula, ne presno lanéno olje, ne rakova voda itd. S tem pa nočemo reči, da bi čebula ne pomagala včasih, da lasje rastejo hitreje.

Kdo je za vojaka pripraven, kdo ne?

(Konec).

Napake herbtanca. Kdor ima zlo skrivljen ali pa razklan ali zlomljen herbtanec, — komur kak vretenec gujije, — kdor ima tako visoke ali povežne rame, da je gerdo viditi, ali pa take kolke, — ali pa prav ozke, plošnate, vderte persi, kurje persi itd.

Na spolovilih. Kdor je dvoják (obojíc), — komur možka žila vsa ali skor vsa manjka, — komur obe modi (oboje jaje) manjka in mnoge druge napake na teh delih ima, — kdor ne more vode deržati itd.

Na rokah in nogah oprostijo človeka vse velike napake in neozdravljive bolezni. Na rokah: komur en perst ali en člen na perstu manjka; le na srednjem perstu nič ne dé, če nohtnega člena nima; kdor ima roko popačeno, da ni za nobeno rabo. Na nogah: kdor ima zlo otekle žile in veliko takih žil po nogah, neozdravljive rane na njih; kdor ima eno krajšo nogo; komur so vsi persti na nogi zarašeni; komur kak perst na nogi manjka; le to nič ne dé, če nima četrtega persta; vse druge velike popake nog, da človek ni dober za hojo; komur se nogé tako zlo potijo, da smerdí in je koža na nogah zavoljo tega oguljena in boleča; kdor ima nogo v kepo zrašeno, ali tako kakor koujsko kopito, ali kdor je švaplja ali ploskonožec, to je, kdor ima tako nogo, da podplat (stopalo) na notranjem robu ni toliko votel, da bi se dal perst med stopalo in med tla vtakniti. Tako imenovana široka noga pa še ni plošnjata noga, ako nima ravno imenovanih znamenj, — kdor je švedrast v kolenih.

Mnogo družih bolezin je še celega života, po katerih človek ni za vojaka, če je namreč vès slab ali bolehen, pretolst, kdor ima neozdravljivo bolezen na polti, kogar božjast lomi, božje meče, ki se trese, kdor je mertuden, ni zdrave pameti itd.

To so napake in bolezni, ki po postavi človeka za vselej oprostijo vojaščine.

Misli o starobilnosti Ilircov.

O starobilnosti Ilircov se nahajajo različne mnenja; vendar večji del zgodovinarjev pravi, da je neki vojvoda Ilir njim ime dal. Dvomljivo je le njegovo pokolenje, ker se ne vé za pravo: ali je bil Japetov sin ali njegov unuk? Starodaven pisatelj¹⁾ omeni v svoji knjigi, da je Ilir sin bil Istra, in Aventin nam dopoveduje, da je Ister sin bil Ebra, namreč: Tuisko je poslal Istra, Ebrovega sina z naselniki v deželo, ktera se je po njem imenovala Istria, prebivavci pa Istrijani.²⁾

Pa kdo je Ebrov oče bil, se ne more do dobrega dognati.

Dozdeva se nam, da je Javanov pokolenik, ki je bil Japetov sin. Japet je pa bil osnovavec Joncev na primorji male Azije in drugih Gerkov, kakor sv. Jeronim, Eusebi in Flavi³⁾ pišejo. Še dandanašnji imenujejo židovi (judje) gerško deželo „Jovan“.

Pred ko Ilirsko pokolenje razvijemo, pogledjmo še v Mozesove knjige, v katerih nam on sledeče priobčuje: „Jovan je imel štiri sinove: Elisa, Tharsis, Cethim in Dodanim.“⁴⁾

Pri naši preiskavi bomo samo o Cethimu in Dodanimu obširniše govorili in sicer najprej o Cethimu. Ta je bil tretji Javanovih sinov in praotec Gerkov, kateri so se po njem Cecii ali Cicii (Citii) imenovali. Pa tudi otok Ciper se imenuje pri Epiphanio „Citium“ z vsemi otoci v joniškem in jadranskem morji, kakor Flavi piše.⁵⁾ Mesto „Cethis“ se najde v Cilicii⁶⁾, reka „Cithius“ pri Troji.⁷⁾ Ravno tako omenja Strabon in Plini otok v egejskem morji.⁸⁾ Tudi v Italii nahajamo po Dionizu Halik. mesto „Cecia“ (Cetia) in reko „Cetus“ blizu Kume.

Da so takošne imena v naših krajih hribi in mesta imeli, bomo s sledečim dokazom razsvitili:

Že Rimcom je bilo dobro znano pogorje „Cetius“, ktero se razprostira od Donave skoz Avstrijsko in Štirsko do Emone. Ptolomaj imenuje prebivavce spodnje Avstrije na ogerski meji „Cythos“ in po njih otok „insula Cithorum“ (Schütt).⁹⁾ Nekdanjšno mesto „Cetio Norici“ (Zeiselmauer) je utegnilo od „mons Cetius“ svoje ime dobiti, ker zgodovinarji in zemljopisatelji srednjega veka imajo „Cetius murus“.

¹⁾ Berossus Chaldaeus. ²⁾ Aventini annal. lib. 2. ³⁾ Eusebii Chron. sacr. tab. 1., Josephi Flavii antiquit. Jud. lib. 1. cap. II. ⁴⁾ Genesis cap. 10. ⁵⁾ Flav. Jos. Antiq. Jud. lib. 1. cap. II. ⁶⁾ Ptolom. lib. 5. cap. VIII. ⁷⁾ Plinius lib. 5. cap. 30. ⁸⁾ Strabo lib. 10. et Plinius lib. 4. cap. 12. ⁹⁾ Ptolom. geogr. lib. 2 cap. 15.